

VPT DOOR GEMEENTEN

Maatregelen door gemeenten voor een Veilige Publieke Taak

door Marjolijn van Hest
versie definitief
referentie MvH
Utrecht, 3 juni 2014

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Uitgaan	4
Onderwijs	7
Woonomgeving.....	11
Dader.....	13
Jeugd.....	14
Wetgeving.....	16

INLEIDING

In deze bijlage staan voorbeelden van aanpakken en maatregelen die agressie en geweld helpen voorkomen. Ook al hebben ze Veilige Publieke Taak niet als doel, deze aanpakken en maatregelen dragen er wel toe bij dat geweld tegen de publieke sector wordt tegengegaan.

In deze handreiking staan alleen de aanpakken die een directe relatie met VPT hebben. Bovendien worden alleen aanpakken en maatregelen vermeld waarin de gemeente een rol speelt. Misschien past u één of meer aanpakken al toe. In dat geval kunt u uw collega's en samenwerkingspartners wijzen op de meerwaarde van de aanpak voor VPT. Mocht u niet met deze aanpakken werken, en wilt u uw veiligheids- en geweldsbeleid slim combineren met VPT, dan zijn deze maatregelen het overwegen waard.

SPORT

Op en rond sportvelden worden ook diverse maatregelen ingezet om geweld tegen sportofficials aan te pakken. Sport valt echter niet onder een publieke of (grond)wettelijke taak en daarmee niet onder VPT. Sportofficials vallen echter wel onder de zogenaamde 'bijzondere doelgroepen', waarbij het OM een zwaardere straf eist in geval van geweld. Sinds 2011 wordt het Actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' uitgevoerd. De rol van de gemeente in de aanpak van geweld in de sport, en bijbehorende maatregelen, worden hierin beschreven.

Kijk voor meer informatie op: www.hetccv.nl/dossiers/Geweld/landelijk---uitwerking-actieplan-naar-een-veiliger-sportklimaat

LEESWIJZER

De aanpakken worden gepresenteerd aan de hand van de veiligheidsthema's uitgaan, onderwijs, woonomgeving, jeugd en daders. Bovendien wordt stilgestaan bij bestuurlijke wetgeving waarvan uit VPT-oogpunt geprofiteerd kan worden. Iedere aanpak wordt kort beschreven, waarbij wordt toegelicht hoe de aanpak bijdraagt aan een Veilige Publieke Taak. Een beschrijving van de rol van de gemeente, de uitvoerende partijen en een verwijzing naar meer informatie completeren het geheel.

UITGAAN

In lokaal beleid op gebied van veilig uitgaan worden vaak maatregelen toegepast die direct, dan wel indirect, publieke diensten zoals politie, ambulance en BOA's helpen hun werk veilig uit te voeren. Hieronder staan acht van deze maatregelen weergegeven.

OPENBARE ORDE TEAM
SUS-TEAM
HORECAPREVENTIETEAM
GEBIEDSVERBOD
VEILIGHEIDSVERLICHTING
SLUITINGSTIJDEN HORECA
COLLECTIEVE HORECAONTZEGGING
ALCOHOLBELEID

OPENBARE ORDE TEAM

Een Openbare Orde Team (OOT) bestaat uit politiefunctionarissen met de taak om de openbare orde te handhaven tijdens horecanachten en evenementen. De essentie van het OOT is om op een (pro)actieve en zichtbare wijze ordeproblemen te voorkomen en snel in te grijpen door eenduidig, professioneel en in teamverband op te treden.

- Link met VPT: deze aanpak wordt onder andere ingezet als er geweld wordt gebruikt tegen de politie in het uitgaansleven, en als de politie zich niet veilig voelt. In een speciale training leert de politie om zelfverzekerd en consequent op te treden.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: politie.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/openbare-orde-teams
-

SUS-TEAM

Een sus-team bestaat uit ervaren, sociale en verbaal sterke particuliere (horeca)beveiligers die in een uitgaansgebied het publiek vroegtijdig sussen, corrigeren en wijzen op de (gedrag)regels.

- Link met VPT: door conflicten en spanningen vroegtijdig te sussen, wordt geweld tegen de publieke sectoren mogelijk voorkomen. In Haarlem blijkt bijvoorbeeld dat de sus-teams nieuwsgierig en opdringerig uitgaanspubliek op een afstand houden op het moment dat politie en ambulance moeten optreden.
  - Rol van de gemeente: regie en financier (samen met de horeca).
  - Uitvoering door: particuliere beveiliging.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/sus-teams
-

HORECAPREVENTIETEAM

Een horecapreventieteam ondersteunt de politie bij het toezicht in de openbare ruimte.

Medewerkers van Outreachend jongerenwerk houden toezicht in het En spreken jongeren aan op gedrag, signaleren eventuele misstanden en treden sussend op. Nachtwachten (particuliere beveiligers) houden toezicht op de aan- en afvoerroutes van het uitgaansgebied. Ook zij treden sussend op en spreken jongeren aan op ongewenst gedrag. De politie komt pas in actie als een situatie uit de hand loopt of dreigt te lopen. Jongeren die vaker overlast veroorzaken worden door het jongerenwerk en de politie doorverwezen naar begeleidingsinstellingen.

- Link met VPT: door conflicten en spanningen vroegtijdig te sussen, wordt geweld waarbij publieke sectoren betrokken zijn zoveel mogelijk voorkomen.
  - Rol van de gemeente: regie.
  - Uitvoering door: politie, jongerenwerk, particuliere beveiliging.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/Uitgaansgeweld/Landelijk+-BP+horecapreventieteam
-

GEBIEDSVERBOD

Notoire ordeverstoorers kunnen een gebiedsverbod krijgen. Dit houdt in dat zij zich een bepaalde tijd (soms gedurende specifieke tijdstippen) niet in een gebied mogen bevinden. Gedurende deze periode kan de openbare orde op deze locatie worden hersteld, zonder dat de overlastgever de orde opnieuw verstoort.

- Link met VPT: een gebiedsverbod kan worden toegepast voor geweldplegers in het uitgaansleven, maar ook rond evenementen, voetbalwedstrijden en tijdens de jaarwisseling. Dit zijn hotspots en hot times voor geweld tegen publieke sectoren, zoals politie, ambulance, brandweer en BOA's.
  - Rol van de gemeente: regie.
  - Uitvoering door: gemeente en politie.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/gebiedsverbod
-

VEILIGHEIDSVERLICHTING

Bij overlast- of geweldsproblematiek in een uitgaansgebied kan veiligheidsverlichting uitkomst bieden. Het gaat om veiligheidsverlichting, waarbij op hot times en hotspots de verlichting voor langere tijd feller wordt gemaakt, en calamiteitenverlichting waarbij de verlichting maximaal wordt gemaakt of extra schijnwerpers worden ontstoken bij geweld.

- Link met VPT: door de extra verlichting in te schakelen, worden daders verstoord in hun handelen. Op die manier werkt extra straatverlichting de-escalerend. Daarnaast kunnen politie en andere hulpdiensten beter optreden tijdens calamiteiten, doordat de situatie op straat overzichtelijk en beter beheersbaar wordt en mede daardoor kan geweldescalatie worden voorkomen.
  - Rol van de gemeente: regie en beheer.
  - Uitvoering door: politie.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/straatverlichting
-

SLUITINGSTIJDEN HORECA

Goed sluitingstijdenbeleid van horeca zorgt dat het uitgaanspubliek vroeger uitgaat, verspreid naar huis gaat, minder alcohol drinkt en voor minder overlast en agressie zorgt. De drie meest voorkomende varianten zijn: het vervroegen, verruimen en het reguleren van sluitingstijden.

- Link met VPT: door sluitingstijden te reguleren, zorg je ervoor dat uitgaanspubliek verspreid over de avond naar huis gaat en/of minder alcohol drinkt. Hierdoor worden piekdrukke en alcoholmisbruik, twee belangrijke factoren in het ontstaan van geweld tegen politie en andere publieke diensten, voorkomen.
  - Rol van de gemeente: regie.
  - Uitvoering door: horeca.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/sluitingstijdenbeleid
-

COLLECTIEVE HORECAONTZEGGING

Door middel van de Collectieve Horecaontzegging (CHO) kunnen horecaondernemers overlastgevers uit hun zaak weren. Iemand die geweld, overlast of een ander delict in of rond een uitgaansgelegenheid pleegt, krijgt een ontzegging voor alle aangesloten horecagelegenheden.

- Link met VPT: doorgaans kunnen alleen personen die *binnen* de horeca geweld plegen een CHO krijgen. Echter, in Amersfoort krijgen personen die geweld plegen tegen politie ook een horecaontzegging van de ondernemers. Deze toepassing is juridisch nog niet getoetst.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: horeca.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/collectieve-horecaontzegging
-

ALCOHOLBELEID

Alcohol heeft een ontremmend effect en kan daardoor bijdragen aan geweld. Alcoholmatiging zorgt voor minder ontremming en daarmee voor een kleinere kans op geweld. Het doel van alcoholbeleid is de beschikbaarheid van alcohol te beperken, onder andere in het uitgaansleven. Alcoholbeleid richt zich op educatie, preventie, handhaving, toezicht en regelgeving.

- Link met VPT: bij een groot deel van geweld tegen de publieke sector, bijvoorbeeld rond de jaarwisseling, evenementen, voetbalwedstrijden en uitgaansleven, is alcohol in het spel. Door alcoholgebruik te matigen kan geweld (escalatie) tegen de publieke sector worden voorkomen.
  - Rol van de gemeente: regie en handhaving.
  - Uitvoering door: gemeente, politie, horeca, paracommercie, etc.
  - Meer informatie: www.hetccv-veiliguitgaan.nl/interventies/alcoholbeleid
-

MEER WETEN?

Kijk voor meer informatie over de aanpak van geweld in het uitgaansleven in de Keuzewijzer Veilig Uitgaan van het CCV: www.hetccv-veiliguitgaan.nl

ONDERWIJS

Het onderwijs heeft een belangrijke taak in de ontwikkeling van jongeren, bijvoorbeeld in het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden. De onderstaande geweldaanpakken in het onderwijs helpen jongeren hun emoties te beheersen, positief denken te stimuleren en conflicten op een goede manier op te lossen. Daarmee wordt geweld tegen docenten en onderwijs ondersteunend personeel voorkomen, en daarnaast geweld tegen de publieke sector in het algemeen. Hierbij wordt met name gefocust op het voortgezet onderwijs. U kunt de scholen in uw gemeente stimuleren met onderstaande aanpakken te werken:

HALT-VOORLICHTINGSLES VPT
VEILIG ROND EN IN SCHOOL
EQUIP VOOR HET ONDERWIJS
KANJERTRAINING
GEDRAG IK DOE ERTOE
AGRESSIE REGULATIE TRAINING
BAAS IN EIGEN SOAP
LEEFSTIJL
LEVENSVAARDIGHEDEN
ROTS EN WATER

HALT VOORLICHTINGSLES VPT

In deze voorlichting geeft Halt informatie over agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs krijgen inzicht in het belang van de publieke taak en leren wat zij zelf kunnen doen als ze getuige zijn van agressie tegen werknemers met een publieke taak.

- Link met VPT: jongeren vroegtijdig inzicht geven in de publieke taak, kan bijdragen aan de vermindering van agressief gedrag tegen de publieke sector, nu en op latere leeftijd.
- Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
- Uitvoering door: Halt, basisonderwijs (groep 7 en 8) en voortgezet onderwijs (klas 1 en 2).
- Meer informatie: www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20/pageid/8D69116A-F1CA-22F8-DFF1487A00F2309B/index.cfm

---

VEILIG ROND EN IN SCHOOL

Door samen te werken met maatschappelijke partners, lossen scholen veiligheidsproblemen eenvoudiger op. Samenwerking vormt dan ook de basis van de aanpak Veilig Rond en In School (VRIS) voor basis- en voortgezet onderwijs. Bij de aanpak VRIS werkt de school samen met partijen zoals de gemeente, politie, jeugdzorg/jongerenwerk, wijk-/buurtbeheer, justitie, brandweer en openbare vervoersbedrijven.

- Link met VPT: alle onveiligheidsthema's op school, dus ook geweld tegen docenten en onderwijs ondersteunend personeel, kunnen worden meegenomen in VRIS. Aangezien belangrijke VPT-doelgroepen als politie, brandweer en OV-bedrijven vaak aangesloten zijn bij VRIS, kunnen ook afspraken gemaakt worden over de samenwerking met de school in de aanpak van geweld tegen deze sectoren.
- Rol van de gemeente: deelnemer.
- Uitvoering door: school, politie, jeugdinstanties, wijk- en buurtbeheer, justitie, openbaar vervoerbedrijven, etc.

- Meer informatie: www.hetccv.nl/instrumenten/Veilig+rond+en+in+school/index?filter=Stappenplan
-

EQUIP VOOR HET ONDERWIJS

Een programma om jongeren met probleemgedrag te motiveren en toe te rusten elkaar te helpen en van elkaar positief gedrag te leren. Dit houdt in dat een negatieve (groeps/straat) cultuur van jongeren wordt omgebogen tot een positieve (groeps/straat) cultuur, waarin de jongeren rekening met elkaar houden, elkaars gezichtspunt in kunnen nemen en elkaar helpen hun problemen op te lossen. Ze leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen denken en handelen.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---equip
-

GEDRAG, IK DOE ER TOE

Het doel van deze lesmethode is voorkomen van antisociaal gedrag bij middelbare scholieren om zo een goed samenlevingsklimaat te creëren in de klas en daarbuiten. Gedurende twee leerjaren wordt er in speciale modules gewerkt aan bewustwording van gedrag en attitudeverandering. Na het programma zijn leerlingen in staat te beoordelen welk gedrag in sociale situaties het leefklimaat positief beïnvloeden en welke een negatieve invloed hebben en maken op grond van dit oordeel bewuste keuzes voor hun eigen gedragsrepertoire.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: Codename Future en voortgezet onderwijs.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---gedrag-ik-doe-ertoe
-

AGRESSIE REGULATIE TRAINING (ART)

ART gaat over het aanleren van alternatieven voor agressief gedrag. Ontwikkeling van sociale vaardigheden, omgaan met boosheid en moreel redeneren. De training is gebaseerd op de effectief bevonden Goldstein-methode en geschikt gemaakt voor het Nederlandse onderwijs.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs en Halt Kennemerland.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---agressie-replacement
-

BAAS IN EIGEN SOAP

Tijdens de lessen leren leerlingen om bij conflicten en in andere lastige (sociale) situaties op een constructieve wijze de regie te voeren over hun houding en gedrag. Dit leren ze door gebruik te

maken van de symbolen van een camcorder. Alle leerlingen en het gehele docententeam wordt actief betrokken bij het stimuleren van positief gedrag en het geweldloos oplossen van ruzies.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---baas-in-eigen-soap
-

LEEFSTIJL

Met Leefstijl oefenen leerlingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs basisvaardigheden als luisteren, met gevoelens omgaan, 'nee' zeggen, assertief zijn en conflicten hanteren. Leefstijl creëert de voorwaarden om deze vaardigheden van leerlingen te ontwikkelen en om een betere sfeer in de klas te scheppen.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---leefstijl
-

LEVENSWAARDIGHEDEN

Levensvaardigheden bestaat uit een lessencyclus met het doel de ontwikkeling van sociale en emotionele vaardigheden te stimuleren, gevoelens van spanning in moeilijke situaties te verminderen, een positieve manier van denken aan te leren, het gevoel van eigenwaarde te vergroten en het vermogen om conflictsituaties beter te hanteren.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---levensvaardigheden
-

ROTS EN WATER

'Rots en water' is een psychofysieke training waarbij vanuit een fysieke invalshoek mentale en sociale vaardigheden worden aangereikt en verworven. Actie (spel, spelen en simpele zelfverdedigingsvormen) wordt afgewisseld door momenten van zelfreflectie en kringgesprekken. Het programma wordt deels uitgevoerd in gescheiden jongens- en meisjesgroepen.

- Link met VPT: het aanleren van sociale en emotionele vaardigheden aan jongeren kan op den duur bijdragen aan het verminderen van geweld tegen docenten en ander onderwijspersoneel, en de publieke sector als geheel.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: voortgezet onderwijs.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/landelijk---rots-en-water
-

MEER WETEN?

Kijk voor meer informatie over de aanpak van geweld op school in het dossier Geweld op school, op de website van het CCV: www.hetccv.nl/dossiers/geweld-op-school/index

WOONOMGEVING

Sommige publieke sectoren komen bij bewoners aan de deur. Denk aan medewerkers van woningcorporaties, sociale dienst, zorg- en welzijnswerk. Voor een Veilige Publieke Taak in de woonomgeving kan, naast de inzet van de werkgevers, worden geput uit de aanpak van huiselijk geweld en ernstige woonoverlast. In beide thema's zijn veel aanpakken beschikbaar. Hieronder ziet u een selectie aan maatregelen die een directe link hebben met VPT.

Woonoverlast:

[GEDRAGSAANWIJZINGEN](#)

[TREITERAANPAK](#)

[VREEDZAME WIJK](#)

Huiselijk geweld:

[AGRESSIE REGULATIE OP MAAT AMBULANT](#)

GEDRAGSAANWIJZINGEN

Een gedragsaanwijzing is een voor een overlast veroorzakende huurder geldend gebod ('verplichting tot het doen van iets') of een verbod ('verplichting tot het nalaten van iets'). Een gedragsaanwijzing wil de overlast snel verminderen en stoppen. Daarnaast wil de gedragsaanwijzing bereiken dat de overlastveroorzaker en zijn familie niet uit hun huurwoning worden gezet vanwege de overlast. Ten slotte wordt met een gedragsaanwijzing zo veel mogelijk geprobeerd om onderliggende oorzaken van de overlast aan te pakken. Een gedragsaanwijzing kan door de verhuurder of door een rechter worden overeengekomen, dan wel opgelegd.

- Link met VPT: mocht de overlast van een huurder bestaan uit agressief gedrag tegen de verhuurder (woningcorporatie) of een andere doelgroep van VPT die bij de huurder aan de deur komt, dan kan hierover een bepaling opgenomen worden in de gedragsaanwijzing, zoals: "bij een (volgend) geweldsdelict tegen een VPT-doelgroep wordt de dader verplicht deel te nemen aan een agressie regulatietraining".
- Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
- Uitvoering door: verhuurder.
- Meer informatie: www.openbareorderecht.nl/index.php/overlast-aanpakken-met-gedragsaanwijzingen-antwoord-op-de-meest-gestelde-vragen/

TREITERAANPAK

De Treiteraankpak wordt toegepast in Amsterdam. Het is een nieuwe werkwijze om gevallen van intimidatie in de woonomgeving tegen te gaan. Het gaat hierbij niet om gewone burenruzies, maar om structurele treiterijen, bedreigingen en overlast gericht tegen een specifiek persoon of huishouden. De aanpak moet er voor zorgen dat slachtoffers zich beschermd weten door de overheid en dat daders worden aangepakt. Als andere oplossingen niet werken, moet het uiteindelijk de dader zijn die (gedwongen) verhuist in plaats van het slachtoffer.

- Link met VPT: de Treiteraankpak kan worden ingezet als gewelddadig gedrag van een bewoner naar de publieke sector onderdeel is van de brede problematiek. Zo is een gezin uit huis geplaatst mede naar aanleiding van een geweldsincident tegen een medewerker van de woningcorporatie.
- Rol van de gemeente: regie.
- Uitvoering door: gemeente, politie, verhuurder, OM.

- Meer informatie: www.amsterdam.nl/treiteraangepak
-

VREEDZAME WIJK

De Vreedzame Wijk komt voort uit De Vreedzame School. In veel wijken in Nederland werkt inmiddels een groot aantal basisscholen met dit programma. Kinderen krijgen daar allerlei burgerschapsvaardigheden aangeboden. Ze krijgen een stem, mogen meedenken over allerlei zaken, krijgen verantwoordelijkheden. Bovendien leren ze op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan, en hoe je conflicten constructief kunt oplossen. In veel wijken is inmiddels het succes van De Vreedzame School doorgetrokken naar de wijk: De Vreedzame Wijk. Met deze verbreding wordt een samenhangende pedagogische aanpak ingevoerd in alle organisaties die in de wijk met kinderen in de basisschoolleeftijd werken.

- Link met VPT: In Utrecht (Kanaleneiland) wordt een actieve link gelegd tussen de Vreedzame Wijk en VPT door bij conflicten de nadruk te leggen op bemiddeling: De Vreedzame Veilige Publieke Taak. Bemiddelaars uit de wijk helpen om conflicten vreedzaam op te lossen; dat kan bijvoorbeeld als ouders verhaal komen halen bij de school, of bij pesten en agressie in de publieke dienstverlening.
  - Rol van de gemeente: regie.
  - Uitvoering door: buurtbemiddeling, basisonderwijs, professionals in de wijk.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/instrumenten/Buurtbemiddeling/menu_bb_extra/menu_innovatie/wijkmediation.html
-

AGRESSIEREGULATIE OP MAAT AMBULANT

Agressie Regulatie op Maat Ambulant is een behandeling voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 24 jaar met een forse agressieproblematiek. Zij hebben (intensieve) behandeling nodig voor het leren reguleren van hun agressieve gevoelens en gedrag. Via verplichte en optionele modules wordt er individueel gewerkt, ook is er een groepstraining van twaalf bijeenkomsten. Het is een langdurige behandeling van zes maanden tot twee jaar. De interventie wordt o.a. ingezet bij huiselijk geweld, al vertoont de doelgroep meestal ook buitenshuis agressief gedrag.

- Link met VPT: doordat jongeren met zware agressieproblematiek hun gevoelens en gedrag leren reguleren, kan dit als gevolg hebben dat zij minder gewelddadig zijn tegen medewerkers met een publieke taak.
  - Rol van gemeente: verzorgt de inkoop van trajecten/interventies voor de (gecertificeerde) instellingen in de gemeente.
  - Uitvoering door: instelling voor jeugdhulp belast met het uitvoeren van jeugdtaken in opdracht van de gemeente.
  - Meer informatie: www.wegwijzerjeugdneveiligheid.nl/instrumenten/database-aanpak-jeugdgroepen/agressieregulatie-op-maat-ambulant
-

MEER WETEN?

Meer effectieve interventies tegen huiselijk geweld staan in de database van het ministerie van VWS: www.huiselijkgeweld.nl/interventies/effectieve-interventies/overzicht2

Meer informatie over de aanpak van ernstige woonoverlast staat op de website van het CCV: www.hetccv.nl/dossiers/Woonoverlast/index

DADER

De persoonsgerichte aanpak kan een belangrijke bijdrage leveren aan de vermindering van geweld tegen de publieke taak. Uit onderzoek naar geweld tegen werknemers met een publieke taak blijkt namelijk dat de daders voor het merendeel al eerder veroordeeld zijn en een aantal antecedenten heeft. De persoonsgerichte aanpak is voor deze doelgroep geschikt. De meest toegepaste persoonsgerichte aanpak tegen geweldplegers is momenteel de top-X aanpak. Het ministerie van VenJ, het OM en de politie lieten een toolbox ontwikkelen waarmee u samen met partners een Top-X aanpak kunt opzetten.

TOP-X AANPAK: TOOLBOX PERSOONSGERICHTE AANPAK HIGH IMPACT CRIMES

De Toolbox biedt concrete handvatten om te komen tot een optimale persoonsgerichte aanpak voor (potentiële) plegers van High Impact Crimes. De Toolbox geeft hulp en instructie bij het opzetten van een persoonsgerichte aanpak en een deel van de hiervoor noodzakelijke werkprocessen. De Toolbox is geen complete vervanging van bestaande werkprocessen bij politie, in Veiligheidshuizen en van ketenpartners. De Toolbox geeft handreikingen voor vier belangrijke taken bij een persoonsgerichte aanpak: (inrichten van een optimaal werk-) Proces, (waarborgen van regels voor de) Privacy en Informatie-uitwisseling, (zorgen voor een juiste) Prioritering, (organiseren van een zo effectief mogelijke) Persoonsgerichte interventie.

- Link met VPT: geweld, waaronder tegen medewerkers uit de publieke sector, is een van de High Impact Crimes waarvoor een dader een persoonsgerichte aanpak kan krijgen.
- Rol van de gemeente: regie via het lokaal bestuur.
- Uitvoering door: politie, OM, reclassering, kindbescherming, DJI, etc.
- Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/overvalcriminaliteit/toolbox-persoonsgerichte-aanpak-high-impact-crimes

JEUGD

Voor de aanpak van jongeren die gewelddadig zijn tegen medewerkers in de publieke sector, kan worden geput uit de aanpak van jeugdproblematiek in het algemeen. Hiervoor zijn vele aanpakken beschikbaar. Hieronder ziet u een selectie aan maatregelen die een directe link met VPT hebben.

JEUGDBEJEGENINGSPROFIEL
AGRESSIEREGULATIE OP MAAT AMBULANT
STOP NU ANDER PLAN
HALT-STRAFFEN: ZSM EN ALCOHOL

JEUGDBEJEGENINGSPROFIEL

Het jeugdbejegeningsprofiel is een aanpak waarbij politie Amsterdam op straat volgens een duidelijke, eenduidige en consequente handelswijze contact legt met overlastgevende jeugd. Bij het contact maken begroet de politie altijd, stelt zich voor, gaat zoveel mogelijk een gesprek aan, en neemt een uitgestoken hand altijd aan. Elk contact wordt met een professionele, respectvolle en open houding aangegaan.

- Link met VPT: deze aanpak kan helpen bij het verminderen van agressie door jongeren tegen politie. Door de jongeren te bejegenen volgens een vast profiel, weten zij altijd waar ze aan toe zijn.
  - Rol van de gemeente: toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: politie.
  - Meer informatie: www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl/instrumenten/database-aanpak-jeugdgroepen/jeugdbejegeningsprofiel
-

AGRESSIEREGULATIE OP MAAT AMBULANT

Agressie Regulatie op Maat Ambulant is een behandeling voor jongeren van 16 tot 24 jaar met een forse agressieproblematiek. Zij hebben (intensieve) behandeling nodig voor het leren reguleren van hun agressieve gevoelens en gedrag. Via verplichte en optionele modules wordt er individueel gewerkt, ook is er een groepstraining van twaalf bijeenkomsten. Dit is een langdurige behandeling van zes maanden tot twee jaar.

- Link met VPT: doordat jongeren met zware agressieproblematiek hun gevoelens en gedrag leren reguleren, kan dit tot gevolg hebben dat zij minder gewelddadig zijn tegen de publieke sector.
  - Rol van gemeente: verzorgt de inkoop van trajecten/interventies voor de (gecertificeerde) instellingen in de gemeente.
  - Uitvoering door: instelling voor jeugdhulp belast met het uitvoeren van jeugdtaken in opdracht van de gemeente.
  - Meer informatie: www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl/instrumenten/database-aanpak-jeugdgroepen/agressieregulatie-op-maat-ambulant
-

STOP NU ANDER PLAN (SNAP)

Dit programma is bedoeld voor kinderen van 6 t/m 12 jaar, en hun ouders, met politiecontacten en antisociale gedragsproblemen. Op basis van een gestructureerde risicotaxatie en de behoeften van het kind en het gezin wordt een aaneensluitend behandeltraject geboden waarin de verschillende domeinen waarin kinderen actief zijn (school, gezin, vrijetijdsbesteding) worden meegenomen.

- Link met VPT: uit onderzoek blijkt dat door tijdig in te grijpen dit programma effectief is in het verminderen van delict- en antisociaal gedrag. In de training voor jongens wordt bovendien extra aandacht besteed aan agressiebeheersing en omgaan met autoriteitsfiguren. Autoriteitsfiguren als politie en docenten vallen onder de VPT-doelgroep.
  - Rol van de gemeente: verzorgt de inkoop van trajecten/interventies voor de (gecertificeerde) instellingen in de gemeente.
  - Uitvoering door: instelling voor jeugdhulp belast met het uitvoeren van jeugdtaken in opdracht van de gemeente.
  - Meer informatie: www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl/instrumenten/database-aanpak-jeugdgroepen/snap-stop-nu-ander-plan
-

HALT-STRAFFEN: ZSM EN ALCOHOL

Alcohol heeft een ontremmend effect en kan daardoor bijdragen aan geweld. Alcoholmatiging zorgt voor minder ontremming en daarmee voor een kleinere kans op geweld. Om overmatig alcoholgebruik door jongeren tegen te gaan, kan de politie jongeren verwijzen naar Halt voor een alcoholstraf zoals Boete of Kanskaart.

Zwaardere delicten, zoals lichte geweldsdelicten zonder letsel, zijn zaken die voorheen met een taakstraf (tot 40 uur) via het OM werden afgedaan. Deze delicten worden echter steeds vaker naar Halt verwezen in het kader van ZSM.

- Link met VPT:
    - Alcohol: geweld tegen medewerkers van de publieke sector wordt regelmatig gepleegd onder invloed van alcohol. Om overmatig alcoholgebruik door jongeren tegen te gaan, kan de politie jongeren verwijzen naar Halt voor een alcoholstraf zoals Boete of Kanskaart.
    - Geweld: bij delicten waarbij verbaal geweld, bedreiging en lichte mishandeling zonder letsel, ook tegen medewerkers van de publieke sector, wordt gebruikt, kan het OM de dader verwijzen naar Halt in het kader van ZSM.
  - Rol van de gemeente: extra Halt-aanbod inkopen op het moment dat er meer vraag is dan het reguliere aanbod kan leveren. Toepassing stimuleren.
  - Uitvoering door: Halt en, in geval van Halt-straf, alcohol- verslavingszorg.
  - Meer informatie: www.halt.nl/index.cfm/site/Halt%20/pageid/8D0B02EC-CB03-42BD-598D5913212AC358/index.cfm
-

MEER WETEN?

Meer effectieve interventies voor problematische jeugd vindt u bij het Nederlands jeugdinstituut: www.nji.nl/nl/Kennis/Databanken/Databank-Effectieve-Jeugdinterventies/Erkende-interventies

Een database met maatregelen voor jeugdgroepen (hinderlijk, overlastgevend, dan wel crimineel) vindt u in de Wegwijzer Jeugd en Veiligheid:

www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl/instrumenten/database-aanpak-jeugdgroepen

WETGEVING

Bestuurlijke wetgeving biedt gemeenten verschillende instrumenten om geweld tegen de publieke taak direct, dan wel indirect aan te pakken.

WET MAATREGELEN BESTRIJDING VOETBALVANDALISME EN ERNSTIGE OVERLAST DRANK- EN HORECAWET

WET MAATREGELEN BESTRIJDING VOETBALVANDALISME EN ERNSTIGE OVERLAST

Sinds 1 september 2010 is de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast (Wet MBVEO) van kracht. Met deze wet hebben zowel de burgemeester als de officier van justitie extra bevoegdheden om in te grijpen bij voetbalvandalisme en ernstige overlast.

Mogelijke maatregelen zijn het gebiedsverbod en de meldingsplicht. Notoire ordeverstoorders kunnen een gebiedsverbod krijgen. Dit houdt in dat zij zich een bepaalde tijd (soms gedurende specifieke tijdstippen) niet in een gebied mogen bevinden. Bij herhaaldelijk agressief gedrag, uitschelden en lastigvallen rond hotspots en/of hot times kan een gebiedsverbod worden opgelegd. De meldingsplicht kan als zelfstandige maatregel of in combinatie met een gebiedsverbod worden opgelegd, om de betreffende persoon te verplichten om op een bepaald tijdstip ergens te zijn, bijvoorbeeld op het politiebureau. Dit is een zware maatregel.

- Link met VPT: een gebiedsverbod, al dan niet met meldplicht, kan worden opgelegd aan geweldplegers tegen medewerkers met een publieke taak, bijvoorbeeld rond hotspots (uitgaan, evenementen, voetbal) of hot times (jaarwisseling, EK / WK). Herhaaldelijk verbaal geweld of lastigvallen kan al aanleiding zijn om een maatregel uit deze wet op te leggen. Hierbij moet altijd de proportionaliteit in de gaten gehouden worden.
  - Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/Wet+voetbalvandalisme+en+overlast/index
-

DRANK- EN HORECAWET

Het doel van de Drank- en Horecawet (DHW) is o.a. de verstoring van de openbare orde door alcoholgebruik tegen te gaan. De wet regelt dat er geen alcohol mag worden verkocht aan en gekocht door jongeren onder de 18 jaar. Ook doorschenken aan personen onder invloed is verboden. Per 1 januari 2014 is de wet aangescherpt. Hiermee is de alcoholleeftijd verhoogd van 16 naar 18 jaar en zijn gemeenten verplicht in een preventie- en handavingsplan vast te leggen hoe ze invulling geven aan de DHW.

- Link met VPT: alcohol heeft een ontremmend effect en kan daardoor bijdragen aan geweld, onder andere tegen de publieke taak. Wetgeving op gebied van doorschenken en alcoholverkoop aan jongeren onder de 18 jaar streng handhaven, kan bijdragen aan alcoholmatiging.
- Meer informatie: www.hetccv.nl/dossiers/Drank-+en+Horecawet/index